

Između poziva i opstanka: Novinari koji su izabrali sebe

Vojislav Mazzocco, Maja Celing Celić, Iva Hanzen i Nives Matijević napustili su novinarstvo, ali ne pisanje

Objavio **Zinka Kocijan** - 12.09.2025 u 7:30



Novinarstvo i novinari; foto pexels.com

Novinarstvo je bilo profesija idealista. Bio je to častan poziv, istovremeno i privilegija i odgovornost. Da biste postali novinar ili novinarka, morali ste neumorno čitati, konstantno biti znatiželjni i imati hrabrosti pitati ono što se drugi nisu usudili, ali i ono na što drugi nisu ni pomislili.

U redakcijama se jako dobro znalo kako se gradi karijera. Počinjalo se s kratkim "štiklecima", odlascima na tržnice, anketarenjem po ulicama, pa se polako, stepenicu po stepenicu, stjecalo iskustvo i kredibilitet. Vjerovalo se da **napisana riječ može mijenjati društvo**. Integritet je bio osobina bez koje se nije moglo. Kada biste u društvu rekli što ste po zanimanju, to je imalo težinu.

Danas je situacija drugačija. Internet i portali su učinili svoje, dešava se **hiperprodukcija vijesti**. Društvene mreže su se nadovezale i za mnoge postale mjesto informiranja, bez obzira na to što te informacije gotovo nitko ne provjerava. Redaktori u redakcijama više gotovo ne postoje, lektore mogu priuštiti samo neke. Puno je medija ugašeno, a istovremeno se oni koji su preživjeli suočavaju s financijskim pritiscima i tržišnim kompromisima. Novinari rade pod stalnim pritiskom rokova, honorari su niski, a članci se često prilagođavaju klikovima i "žutilu".

Posao koji je nekad bio poziv pretvorio se u iscrpljujuću utrku u kojoj mnogi gube zdravlje i vjeru u smisao profesije. U takvom okruženju, mnogi se novinari osjećaju fizički i mentalno iscrpljenima, a sagorijevanje na poslu (tzv. burnout) postaje gotovo neizbježan.



Europska slika nije ništa bolja

Da to nije samo hrvatska slika, potvrđuju i [podaci Svjetske udruge novina i novinskih izdavača \(WAN-IFRA\)](#) i istraživanje provedeno u okviru projekta Taktak Media, koji podržava EU, u suradnji s Display Europe. Temelji se na 436 odgovora prikupljenih od novinara iz 33 europske zemlje i predstavlja prvo istraživanje stanja profesije na razini cijele Europe od 2015. godine.

Tako se navodi da čak **60 % novinara priznaje da su doživjeli burnout**, dok njih 62 % mora uzimati dodatne poslove kako bi mogli preživjeti. Neki se okreću odnosima s javnošću, drugi podučavanju, treći marketingu ili radu u neprofitnom sektoru, a dio njih odlazi u potpuno drugačije profesije. Rezultati pokazuju da je **financijska nesigurnost postala svakodnevnica** pa je 46 % novinara nezadovoljno prihodima, a više od polovice teško uspijeva pokriti osnovne obiteljske potrebe. Posebno zabrinjava podatak da i oni "stalno zaposleni" rade u nestabilnim uvjetima, bez jasne perspektive napredovanja i s ozbiljnim pritiskom na mentalno zdravlje.

I zato ne čudi da sve više novinara **odlučuje za downshifting** – radikalno promijeniti svoj život i usporiti. Redefiniraju svoje prioritete i traže smislene načine da i dalje rade ono što vole, ali bez kompromisa sa zdravljem ili vlastitim vrijednostima.

Odlazak iz novinarstva za mnoge nije bijeg od profesije koju su voljeli, i koju još uvijek vole, nego od načina na koji ona danas živi.

Besmisao teži od tempa

Cijenjeni istraživački novinar **Vojislav Mazzocco** oprostio se od novinarstva, u kojem je bio više od 20 godina, 2022. godine. Danas radi u skladištu jednog velikog trgovačkog centra i kaže kako je našao svoj mir te donekle uspio obitelji nadoknaditi "divljačke godine".



Vojislav Mazzocco, screenshot iz emisije Nedjeljom u 2 HTV-a

“Moju posljednju godinu novinarstva obilježili su zagrebački potres, epidemija Covida i na koncu petrinjski potres. Radio sam tada na portalu Index.hr i kroz cijelu tu godinu lagano se kristalizirala ideja koju sam dugo osjećao, ali je nisam znao definirati. **Ideja o besmislu dnevnog novinarstva** u kojem priča ima poluvrijeme raspada od nekoliko minuta, daleko manje ne samo od uloženog truda nego i od neke zamišljene ili stvarne važnosti za društvo.

Rano navečer, samo nekoliko sati nakon petrinjskog potresa, kolegici i prijateljici **Sanji Pađen** rekao sam da se pokupimo iz srušene Petrinje “jer tu nema nikakve priče”, potpuno nesvjestan onoga što govorim. Nekoliko tjedana nakon toga završio sam to poglavlje. Ono se poklopilo s povratkom stravične epizode depresije koja je uz teško liječenje potrajala više od dvije godine. No, dok sam se liječio od depresije, **depresija me liječila od virusa novinarstva**“, prisjeća se Vojislav.

Ono što ga je uništavalo nije bio bjesomučan tempo rada, niti rokovi, niti teške teme. “**Uništavao me besmisao**. Sizifov posao objašnjavanja da ova zemlja veselo jodlaući juri prema provaliji, a da se narod u klimavim zaprežnim kolima brine samo što nema dovoljno rakije”, iskreno kaže.

Od agronovinarstva do osječkog Azila

Sličan “problem besmisla” imala je i nekadašnja novinarka portala Agroklub **Maja Celing Celić**, a danas zaposlenica osječkog Azila, skloništa za napuštene životinje Udruge Pobjede.



Maja Celing Celić, foto privatna arhiva

Za nju je prijelomni trenutak došao 2019., kad je dobila zadatak napisati tekst o brutalnom postupanju prema telićima na jednoj američkoj farmi. Ostala je sama u redakciji, gledala snimku i plakala. Za tri mjeseca prestala je jesti meso, a za još šest sve životinjske proizvode, postala je veganka, iako je nekada uživala u čvarcima, svinjskoj masti, nogicama...

“To je bio jedan od prijelomnih trenutaka moga života. Agronovinarstvo je plemenit pravac, ali meni je bilo sve teže pisati o stočarstvu, pesticidima, umjetnim gnojivima, pa čak i o zelenim politikama. Sve sam manje pronalazila smisao u onome što radim. **Sve mi se činilo kao pretakanje iz šupljeg u prazno** gdje najviše nastrada onaj mali poljoprivrednik kojem treba najveća podrška”, kaže Maja.

Potraga za svrhom

Godinama je pokušavala ostati profesionalna, “gurati” teme o ekološkoj proizvodnji, hobi vrtlarstvu i veganstvu, ali osjećaj praznine nije nestajao. “Najmanje osam sati sam bila potpuno predana poslu, a ujedno sam radila protiv sebe. Jednostavno sam u jednom trenutku prestala vjerovati u to što radim. Osjećala sam da ne mogu ništa promijeniti, a to je bilo frustrirajuće. Već dugo tako gledam na novinarstvo – koja je njegova svrha kada se stvari nakon iznošenja istine na vidjelo ne mijenjaju? Vjerujem samo u direktnu akciju”, konstatira.

Kad je dobila ponudu za posao koordinatorice u Azilu, osjetila je da je to put kojim treba ići. “Htjela sam osam sati rada, trećinu moga dana, posvetiti zaštiti životinja. **Raditi posao u kojem vidim i smisao i svrhu**, ne samo za sebe nego za društvo općenito. Jer, odrađivati negdje osam sati isto je kao i disati s maskom na ustima”, slikovita je Maja.

Odlazak iz novinarstva za nju nije bio bijeg od pisanja, nego od besmisla i frustracije.

Mir na selu

I **Iva Hanzen**, novinarka i virtualna asistentica, prošla je sličnu borbu. Ona se nakon burnouta odlučila **preseliti na selo** u blizini Svetog Ivana Zeline.



Iva Hanzen, foto privatna arhiva

“Kada gledam unatrag, moj burnout trajao je cijelo desetljeće, a gotovo 15 godina sam u novinarstvu. **Tijelo mi je godinama slalo signale da nešto nije u redu.** Bilo je tu nesanice, poremećaja prehrane, anksioznosti, ali sam ja svejedno gurala dalje. Prvo se želiš dokazati pa radiš sumanuto, a onda upadneš u žrvanj egzistencije iz kojeg ne znaš izaći jer – računi se moraju plaćati.

U nekom trenutku sam ipak shvatila da nije normalno jednom tjedno završavati na infuzijama te raditi bez godišnjeg i bolovanja. Iako sam gotovo cijelu svoju karijeru *freelance* novinarka i zapravo mogu živjeti gdje god želim, nisam imala hrabrosti preseliti se negdje. Međutim, kad mi je tijelo potpuno otkazalo, drugog izbora nisam imala. Došla sam do točke kada više nisam imala snage poslati niti jedan mail, a kamoli napisati neki tekst”, priča Iva.

I zato je prodala stan u Zagrebu, zatvorila kredit i od ostatka novca kupila imanje s tri kućice i 2.000 kvadrata okućnice. “Razlozi mog odlaska bili su i emocionalni, i zdravstveni, i financijski i društveni. Troškovi života u gradu postali su previsoki. Samo za kredit i režije izdvajala sam 500 eura, a sada, bez kredita, za režije i internet trošim 50. U gradu sam puno davala i na hranu, dok danas imam tank za kišnicu, grijem se na drva i uzgajam vlastitu hranu.

Gotovo sve što jedem dolazi iz vrta, pečem kruh i ne trošim na kave, odjeću i sitnice koje “pojedu” budžet. Iako je život na selu težak, **donio mi je mir i sreću.** Nesanica i poremećaj prehrane, zbog kojih sam godinama obilazila liječnike, nestali su. Konačno, tu

su i društveni razlozi. U gradu smo se otuđili, a na selu zajednica znači preživljavanje i pripadnost", pojašnjava Iva.



Život u Irskoj

Nives Matijević bila je dugogodišnja novinarka Vjesnika, Business.hr-a i magazina Banka, te suradnica niza drugih medija. Dobitnica je godišnje nagrade "Hrvoje Mateljić" za najbolji tekst iz ekonomije u tiskanim medijima 2013., te Povelje Marko Polo za reportažu 2018. godine. Ona **nije napustila samo novinarstvo, nego i Hrvatsku**, i to isključivo iz egzistencijalnih razloga.



Nives Matijević, foto Saša Četković

"Nakon gašenja magazina Banka i portala banka.hr 2016. godine, ostala sam bez posla. Pokušala sam pronaći drugi, ali nisam uspjela postati ni sudska zapisničarka. Krpanje s neakvim povremenim honorarnim poslicima jednostavno nije održivo ako živiš u iznajmljenom stanu u Zagrebu. Odlučila sam otići iz Hrvatske, iako nisam odmah odlučila kamo ni kada. Imala sam nešto uštedevine i mogla sam malo odugovlačiti, a željela sam završiti i neke započete projekte. Htjela sam se preseliti na Bliski Istok, ali nije bilo koristi od javljanja na oglase za posao u tim zemljama, pa sam na koncu otišla u Irsku jer je to bilo najjednostavnije organizirati. Dragi kolega fotoreporter **Saša Četković** 11. studenoga 2018. me odvezao na aerodrom i tamo fotkao kao dokaz da sam napokon otišla", prisjeća se Nives.

Danas Nives **radi u Dublinu** u logističkoj kompaniji gdje ispunjava tablice statističkim podacima. "Nakon desetljeća novinarskog posla gdje sam i te kako trebala razmišljati što ću napisati, sada uglavnom mogu raditi na autopilotu. No, mozak i dalje vrti razne scenarije i tog iscrpljujućeg *overthinkinga* se ne mogu riješiti", priznaje.

"Mi emigranti umorni smo ljudi koji stalno pokušavaju živjeti paralelno u dva svijeta i **onda je pitanje živimo li stvarno i u jednom od njih**. S druge strane, da nisam otišla

ne bih imala mira što nisam probala drugdje, a i ne bih si mogla priuštiti neka putovanja, niti financirati neke svoje hobije”, kaže Nives.



Pitanja identiteta bez novinarstva

“Ne sjećam se čija je to misao, ali bio je jako u pravu kad je rekao da je **emigracija prostor velike slobode i velike usamljenosti**. Tu gdje te nitko ne zna – možeš biti bilo tko, na primjer neki novi ti. I onda sam se šećući Dublinom tih prvih emigrantskih tjedana, dok mi još nije do kraja u glavi sjelo da ja tu nisam turist, ali nisam još imala ni posao, zatekla u razmišljanju tko sam ja sad zapravo, tj. u nekoj krizi identiteta”, prisjeća se.

Slično spominje i Vojislav. “**Bez novinarstva nisam znao ni tko sam ni što sam**. Napustio sam sve što sam gradio još od osnovne škole. Od godina učenja, do još više godina građenja stavova i pozicije da ih mogu lako i samouvjereno prenijeti. Ironično, na sreću, depresija mi je toliko oštetila mozak da sam bio nesposoban i za najjednostavnije stvari poput brojanja do dvadeset. Izgubio bih se nakon trinaest-četnaest, pa sam imao prećih briga od identiteta, poziva i sličnih tričarija”, kaže.

Iva priznaje da je prvih pola godine nakon preseljenja samo spavala i sjedila ispred kuće gledajući u šumu. “**Pitala sam se tko sam i što želim od života**. To možda zvuči kao klišej, ali tako malo nas se zaista to zapita. Na kraju sam ipak zaključila da je pisanje moja strast i da ne mogu živjeti bez toga. Ali sam isto tako odlučila da neću, pa makar pod cijenu života, više raditi stvari koje me truju, pisati takve tekstove ili održavati takve odnose, bili oni prijateljski, ljubavni ili poslovni”, ističe Iva.

Za odmor se ne bi trebalo boriti

“Da se razumijemo, to je proces. Nisam postala zen čim sam se preselila na selo te i dalje nekad upadam u **zamku prekomjernog rada**. Ali sada radim iz strasti, sagorijevam od užitka i najbitnije od svega – odmorim kad se umorim”, naglašava. “Svakako najbitnije lekcije koje sam naučila su kako **smijem griješiti** (i da me nitko neće kazniti zbog toga) te da **odmor ne moram zaslužiti**. To nam je to pravo dano rođenjem i nije nešto za što se treba boriti ili ispričavati”, ustvrdila je Iva.

Maja smatra da ju nove okolnosti nisu toliko promijenile, ali je kroz njih shvatila koliko toga zapravo može podnijeti, i emotivno i fizički, te koliko ju to gradi kao osobu. “Naučila sam **potisnuti ego** jer u radu sa živim bićima shvatiš da ti tu nisi niti malo važan. **Bilo je bolno otkriti da nisam najbolja u poslu kojeg radim**, da trebam još jako, jako puno učiti, ali **sada se konačno osjećam svrhovito**. Iako je vrlo intenzivno i stresno raditi ovaj posao, sada se mojih osam “radnih” sati osjećam kompletno, potpuno svoja. **Ne dijelim više sebe na onu na poslu i izvan posla**”, kaže Maja.

Pisanje ostaje

Iako su napustili redakcije, četvero mojih sugovornika pokazuje da pravi novinari zapravo nikada ne prestaju biti novinari.

Vojislavu Mazzoccu, koji danas radi daleko od novinskih rokova i redakcijskih telefona, pisanje i dalje nedostaje, kao i reakcija na ono što napiše. Zato povremeno objavljuje na

portalu Morski.hr, gdje konačno može obrađivati priče koje su ga godinama zanimala, a za koje u *mainstream* medijima nije bilo mjesta.



Maji Celing Celić nedostaje pisanje i priče o ljudima koji su primjer drugima, ali i stare kolege za koje kaže da su bili poput zelene sekte koja je funkcionirala gotovo kao obitelj. No, zato je ostala povezana s agrarnim novinarstvom i povremeno piše honorarno za Agroklub.

Iva Hanzen danas i dalje piše, organizira evente i bavi se PR-om, ali na drugačiji način. Radi s ljudima čije su vrijednosti solidarnost, humanost, empatija i transparentnost, a od tema bira samo one koje joj hrane dušu, poput “zelenih” i socijalnih tema.

A Nives Matijević, unatoč tome što živi i radi u Irskoj, i dalje povremeno surađuje s portalom Zagrebi.hr, koji uređuje **Saša Paparella**. I kroz smijeh priznaje da mu duguje više obećanih tekstova, koje nikako da dovrši.

Oni su možda napustili redakcije, ali nisu potrebu da postavljaju pitanja i bilježe stvarnost. **Vrsni novinari ostaju to zauvijek** jer od takvih ljudi očekivati da prestanu pisati isto je kao da im kažete da prestanu disati.

Projekt izrade serijala tekstova ***Downshifting – bijeg od izgaranja: Novi modeli života za mentalno zdravlje***, autorice **Zinke Kocijan**, objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti za 2025. godinu.

Ako želite saznati još novosti iz svijeta poduzetništva, biznisa, financija i novih tehnologija prijavite se na naš tjedni newsletter!
